

Lap.
 . . . 155
 . . . 127
 végés 135
 cse-
 . . . 159
 . . . 172
 . . . 174
 . . . 175
 . . . 204
 . . . 222
 . . . 237
 . . . 251
 . . . 254
 . . . 263
 . . . 271
 . . . 279
 . . . 282
 . . . 335
 . . . 243
 . . . 363
 . . . 367
 . . . 383
 . . . 411

5, 90, 95,
 263, 287,
 399, 413
 95, 112,
 256, 272,
 400 412
 224, 272
 384, 415
 144, 160,
 272, 287,
 384, 413
 . . . 255
 320, 414
 6, 78
 352, 414
 387, 399

KIS LAP

... ÖLÉBE VETTE A FEJÉT. (Lásd a 8. lapon.)

XXXII kötet, 1. szám.

Ára negyedévre 1 fnt 40 kr.
 Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1887. január 2-án

A VITÉZEK TÁRSASÁGA.

— Elbeszélés, képekkel. —

kis Mafra ott ült a virágos udvar kerítése mellett és a rácsotaton át leste, jön-e már Ernő? Aranyos göndör fürtü, piros pozsgás kedves orcácskáján aggodalmas várakozás látszott s ölében a bábu méltán panaszkodhatott volna, mikor Ernőt várta. Már oly régen várja és mégsem jön, — miért nem jön? Talán valami baja esett? Vagy a többi iskolás-fiukkal játszik valahol? Vagy talán már megint valami bajba keverte a pajkossága?

Ilyen nehéz kérdéseken törte a fejét a kis leányka ott a városkán kívül, szép kert közepén fekvő ház udvarán. Ezalatt pedig amott a városkában csakugyan történt valami.

A nagy iskola-épület egyik földszinti termében vagy hat fiu volt együtt s épen Ernő kiáltotta:

— Hamar! Csukjátok be az ajtót! Együtt vagyunk mindnyájan, most már aztán senkinek sem szabad bejönni.

Becsukták az ajtót, most már biztonságban voltak minden meglepetéstől. Mindnyájan a tanár asztala felé szaladtak. Az asztal egy kis emelvényen állott s egy zömök, izmos fiu, kit Tüzes Rudi néven emlegettek a pajtások, legelőször kapaszkodott fel az asztalra. Mert az most szószék volt, onnan beszédet kellett mondani. Meg is kezdte Rudi:

— Hölgyeim és uraim...

— De hiszen itt nincsenek hölgyek! Még urak sincsenek... csak mi...

— Sebaj! Az én apám sokszor mondta, hogy így kell kezdeni... Tehát igen. Hölgyeim és uraim... izé... azt gondolom... izé...

A jeles szónok bizony elakadt és nem tudta, mit mondjon. A többiek pedig kacagtak és Gabi így szólt:

— Az izé meg az izé nem sokat magyaráz meg. Ha lezckédet mondanád föl, akkor sugnék, de mert a magad emberségéből kell beszélned.

— De mikor belesült! kiáltá Ernő. Szállj le Rudi! Majd beszélek én! Szállj le, ha mondom!

Ernő nyughatatlan, türelmetlen fiu volt s meg sem várva, hogy Rudi leszálljon az asztról, már fölkapaszkodott hozzá. Nem tette volna oly szeleburdi módon, ha tudja, hogy az asztal lába egészen az emelvény szélén van. Egyikök sem figyelt erre s Tüzes Rudi, látva hogy Ernő nem tágit, leugrott az asztról. Ernő pedig beszélni kezdett:

— Kedves pajtásaim! Itt az ideje, hogy régi tervünket végre megvalósítsuk. Mit akarunk? Egy jeles társaságot akarunk alakítani, hogy nevezetes vitézi tetteket vigyünk véghez. Ugy-e ezt akarjuk?

— Persze, hogy ezt! kiálták mind. De már ezt ugyis tudjuk. Hát aztán?

— Hát aztán, — az még nem elég, hogy tudjuk. Tehát mostantól kezdve mi, a kik itt vagyunk, külön szövetségben leszünk és mindegyiknek kötelessége lesz olyan jeles és bátor tetteket vinni véghez, minőkről a könyveinkben sokszor olvastunk. Ezért tehát...

Itt Rudi, ki az első padban ült, föluggott.

— Megálljatok csak...

— Hallgass! Ne zavard a szónokot!
Nagyon jól beszél! — kiálták mind.

— De épen azért... csak azt akarom mondani...

— Semmit se mondj, most Ernő beszél.

— No jó, azt sem bánom, de én nem leszek az oka... ti lássátok.

És Rudi visszaült, Ernő pedig folytatá:

— Most tehát már megalakítottuk a jeles társaságot. Még az van hátra, hogy czimet adjunk neki. Azt hiszem, legjobb lesz, ha az lesz a czime, hogy »*A vitézek társasága.*«

— Nagyon jó lesz! A vitézek társasága! Igen, az leszünk!

Ezt kiáltozták mindnyájan nagy összevissza, nem figyelve arra, hogy valaki nyitogatta a kilincset. Gabi egészen neki melegegve, fölugrott és az asztalra rohant, honnan Ernő diadalmasan ugrott le. Rudi megint közbeszólt:

— Megálljatok csak... elébb...

— Te már beszéltél, belesültél, most hallgass! kiáltották neki.

— Jól van, hát nem szólok.

Gabi fölkapaszkodott az asztalra és most ő kezdett tüzesen szónokolni:

— Kedves barátaim, jeles vitézek!

— Csöndesebben! Ne kiabálj úgy, meghallják kint a folyosón...

— A ki vitéz, az nem ijed meg! vágott vissza Gabi hősiezen. Én csak azt akarom mondani, hogy vitéz Ernő barátunk indítványát elfogadjuk. És ő legyen a mi kapitányunk. Az ő apja már amúgy is vitéz, mert igazi kapitány, vagy talán

már generális is... azt mondom hát, hogy éljen Ernő kapitány!

Gabi a legjobb pajtása volt Ernőnek s őszintén akarta őt a jeles vitézek társasága kapitányának. A többiek sem bánták, kezdték hát javában éljenezni Ernő vitéz kapitányt, a ki büszke meglegegedéssel hajlongott. Hanem egyszerre csak torkukon akadt az éljenzés, Ernőt pedig hamarosan elhagyta a büszkeség. Mert az ajtón erős dörömbölés hallatszott s egy szigorú hang kiáltá kívülről:

— Nyissátok ki! Egymásután!

A vitézek társasága nagyon megfélelkezett a cziméről.

— Jaj, a tanár! No most mindjárt baj lesz!

Gabi pedig ott fent az asztalon leginkább megijedt s hirtelen leugrott. De nemcsak ő került a földre, hanem meglóditotta az asztalt is, melynek szélső lába lebillent az emelvényről s Gabi nem talpra esett, hanem nagy zuhanással terült végig a földön, az asztal pedig reáborult, az írások, könyvek szerteszét röpültek, a tinta pedig egész kis patakban folyt szét a pallón.

Tüzes Rudi egy kis kárörömmel mondá:

— No lám! Erre akartalak figyelmeztetni, hogy az asztal lába rozsul áll, de nem akartátok meghallgatni.

Csakhogy most semmit sem akartak meghallgatni. Gabi jajgatva föltápászkodott s mind az egész vitézi társaság az ablak felé rohant. Mert kívülről újra hallatszott a tanár szava:

— Még egyszer mondom, nyissátok ki!

Már ekkor a vitézek többsége a legjobb akarattal sem tehetné volna meg. Mert egymásután szaporán kiugráltak az ablakon s Gabi visszakiáltott:

— Siess, Ernő! Meneküljünk!

Kivülről pedig újra hangzott:

— Tüstént nyissátok ki!

Ernő egy pillanatig habozott. Fúson-é? Ez nem volna a vitézek kapitányához méltó. Oda lépett az ajtóhoz és kinyitotta. A tanár belépett s vele néhány tanuló, kik kíváncsiságból gyűltek oda.

— Mit jelentsen ez? kérde a tanár szigoruan. Hiszen itt olyan pokoli lárma volt, mintha legalább is egy tuzat vásott fiu ugrándozott és ordított volna. Hát te magad tomboltál itt, te forgattad föl az asztalt?

Ernő el volt szánva, hogy nem ijed meg, pajtásait sem árulja el. Vakmerően felelé tehát:

— Sajnálom, tanár ur, ha megrémítettem. Bizony itt egy kis baj történt, de az asztalnak nem tört el se keze, se lába, a tintát pedig majd fölmossa a szolgál.

— Ejnye te vakmerő ficzko! Így mersz velem beszélni? Most takarodjál haza! Majd holnap beszélünk a többről.

Ernő ezt nem mondatta magának kétszer, hanem fogta kalapját és szaladt haza felé.

Mikor kiért a városkán kívül fekvő szép kert lakhoz, a kis Mafra még mindig ott várta nagy türelmetlenül a rácskerítésnél. Kiszaladt eléje és rögtön vallatóra fogta, hol maradt oly sokáig.

— Nagy dolgot végeztünk, megalakitottuk a vitézek társaságát.

Félig-meddig megmagyarázta, mi ez, de sokat nem bajlódott vele, mert az efféle vitézi dolgot nem értik a lányok és ha értik is, Mafra még nagyon kicsike volt, hogy felfogja. De a kicsike minden áron meg akarta érteni, mert ő mindent tudni akart, ami a testvére dolga volt.

— Jól van no, majd ha megtanultam a leczkémet, mondok többet is.

A leczke tanulásra Ernőnek kedvenc helye volt a szellős szénapadlás, hol tanulás közben kényelmesen csemegézett, mert oda horóta össze a sok almát, melyet a nénitől kapott. Most is odament, de csak félig a tanulás végett; inkább azon töprengett, mi lesz most már abból, hogy a tanár őt rajta kapta ott a feiforgatott asztal mellett. A kis Mafra azonban itt se hagyott neki békét, bábujával együtt fölkapaszkodott a meredek létrán és faggatni kezdte Ernőt.

— Mi a vitézek társasága? Én is vitéz akarok lenni...

— No persze! Az épen ilyen kis leányoknak való! Most ne zavarj, meg kell tanulnom a leczkémet.

Leheveredett a szénába és neki könnyökölt a könyvnek. Mafra pedig szintén elővett egy könyvet és sillabizálgatott benne, biztatva bábuját.

— Látod, Viczuska, ez a gonosz Ernő nem akar semmit se mondani! Hát most mi is tanulni fogunk.

Az igazat megvallva, Ernő sem tanult sokkal többet, mint hugocskája a bábuval. Csak bámult a könyvre. (Lásd a képet az 5. lapon.) Mafra pedig ő reá bámult, a bábu meg nem bámult senkit és semmit. Ez a bábu volt a Mafra leg-

drágább kincse, mert együtt éltek már évek óta. A nénitől kapta — mert a jó öreg nagynénike házában éltek — s Mafra meg volt győződve, hogy a föld kerék-ségén nincs ilyen szép és jó bábu, ám-

bátor a bábu bizony már ugyancsak meg volt kopva, orra nem volt, keze-lába is eltört. Ezért mondogatta is a kis leány:

— Szegény Viczuska! Milyen jó volna, ha egy szép kis bábu-kocsid volna!

...BÁMULT A KÖNYVRE. (Lásd a 4. lapon.)

Abban kocsikáztatnálak, akkor nem mennél egy tönkre!

— Ugyan ne fecsej már, Mafra! kiáltott rá Ernő.

Ez a Mafra név is az Ernő talál-
mánya volt, mert a kis leány igazi neve
Mária Francziska volt, de ezt Ernő
nagyon hosszunak találta. Mafra pedig

nem bánta, akárhogy szólítja, csak beszél-gessen vele.

Most azonban Ernőnek sehogy sem volt erre kedve. És alig voltak ott egy kis ideig, nagy sebbel-lobbal kapaszkodott föl valaki a létrán s egyszerre csak Gabi termett ott a vitézek kapitánya előtt.

— Jaj Ernő! Mi ugyan szép bajba jutottunk! mondá lihegve.

— Én igen, de ti megszőktetek, nektek semmi bajotok.

— Jó is volna! De hát nem tudod, mit tett a Rudi?

— Ugyan mit?

— Az igazgató épen odaért az ablak alá, mikor menekültünk... Rudi ugrott ki utolsóan... őt megcsipte és Rudi elmondott mindent.

— Eh a gyáva! pattant föl Ernő. Mi szüksége volt elmondani? Hiszen én mindent magamra vállaltam! Tessék, most már minden hiába! Ez már az én szerencsétlenségem, hogy mindig benne rekedek a bajban. Most mit tegyünk?

— Épen azért jöttem, hogy erről tanácskozzunk. (Folyt. köv.)

LEVÉL FORGÓ BÁCSIHOZ.

Tisztelt Szerkesztő Úr!

Szíveskedjék az alábbi közleménynek becses lapjában helyet adni, ha lehet: minden ki-hagyás nélkül.

Tisztelettel

Budapest, 1886. december 24.

Baróti Lajos.

a várb. polg. leányisk. tanára.

A budavári polgári leányiskola növendékei tegnap szép jelét adták jószívűségüknek. Van közöttük egy lányka, kit jóságáért és szelidségeért mindnyájan szeretnek. Anyja már elhalt, és apja, ki valaha jómódu aranymíves volt, oly szegény, hogy kis gyermekeit a legszükségesebbel sem

birja ellátni. A jó ember úgy szereti pedig gyermekeit, mint apa csak szeretheti. Vértó szível gondolta el, hogy közeledik a Karácson s a kis Jézus minden házba beköszönt szebbnél szebb ajándékkal kicsinyek és nagyok örömére, csak ő nála nem. Csak az ő szobájába nem téved az öröm egyetlen sugara sem, hogy azt fölmelegíthetné, csak az ő gyermekei nem részesülnek ajándékban, mert ő szegény, nem vehet nekik, s jó embere sincs, aki szánakoznék rajtuk. A szent ünnepet rideg lakásukban kénytelenek tölteni, mert ruhájok sincs, melyben kimehetnének e hideg időben s még attól az élvezettől is meglesznek fosztva, hogy a kirakatokban gyönyörködjenek, melyek sohasem oly fényesek, mint a gyermekek, a családok ünnepe előtt. Fájó töprekedése közben az a gondolata támadt, hogy kis lyánya társaihoz fordul; őket fogja kérni: adnának szegény gyermekei részére néhány levetett ruhadarabot, hogy legalább emberek közé mehes-senek szent Karácson ünnepén. Gondolatát tett követé. Az apa nem hiába számított a gyermekek jószívűségére. A gyermeki szív mindig megrezzen a nyomor eső szavára és könnyörültre hajló. A kis leányok részvétellel hallottak a szegény ember nyomoráról és nemes tetteire buz-dultak föl. Csütörtökön reggel a figyelmes járó-kelek csodálkozva láthatták, hogy az iskolába siető lányok közül majd minden második a könyvein kívül egy nagy csomagot visz és hidegtől piros arcaik csak úgy ragyognak az örömtől. Az iskola hosszú folyosója e napon a szokottnál is élénkebb volt. A tanulók a tanári szoba elé sereglettek, vidáman beszélgetve, mosolyogva és örömlükben föl-fölkiáltottak, ha egy-egy társukat megpillantották csomaggal a kezében. Rövid idő alatt annyi felöltő, ruha, kendő, kalap, czipő és fehérmű gyűlt össze, hogy nemcsak egy, hanem tíz gyermeknek is jutott. Gyümölcsöt, kalácsot is hoztak a jószívű lányok, sőt pénzt is, melynek nagyobb része a szegény apának küldetett el, ki levélben hozzájuk fordult. A rögtönzött kiosztásnál az örömtől és boldogságtól ragyogó gyermekarcokat látva, méltán lehetett kérdezni: Ki itt a boldogabb? Az-e, a ki vesz — vagy az-e, a ki ad?

A SARGA TIZESKE.

— Beszélyke. Képpel a czimlapon. —

ÁPADTAN, dideregve állt két szegényes öltözötű gyermek a nagyváros utcáján. Hogy dideregtek, nem csodálom, mert téli idő járt odakint: de hogy a hideg pirosra nem csipte orcájukat, azon már inkább lehetett csodálkozni. Csakhogy ennek is meg volt az oka, még pedig az, hogy olyan éhesek, betegek voltak az istenadták, hogy alig álltak a lábukon.

Különösen a fiu szinte tántorgott és néha-néha egyik vagy másik arra menő ember sajnálkczva nézett rajta végig, de aztán megint csak odább ment. Mert a ki most késő este kint járt, annak sürgetős volt a dolga. Az esztendő utolsó napja volt, Szilveszter estéje, az emberek siettek vendégségbe, multságba, mert úgy szokás az esztendő utolsó napját tölteni. Vagy pedig siettek valamelyik boltba, hogy újév napjára szép ajándékot vásároljanak valakinek, akit meg akarnak lepni. Arra a szegény didergő fiura és leánykára nem ügyelt ugyan senki sem. A fiu pedig fogvaczogva végre így szólt:

— Mariska . . . menjünk haza . . . már nem bírom tovább, mindjárt eldülök. Ugyis hiába állunk itt, nem ad senki semmit.

— Persze, mert nem kérünk . . . nem tudunk koldulni.

Eppen ekkor egy öreg ur haladt el mellettök. Pompás téli bundába volt burkolva és sietett is, de mégis meghallotta a kis leány szavait és megállt.

— Hát mért akartok koldulni? kérdé

félig szigorú, félig jóakaró hangon. Mért nem mentek haza?

— Megyünk már, kérem szépen, szólt a leányka félénken. Azt hittük, kapunk valakitől egy pár krajczárt, hogy egy kis ennivalót vegyünk magunknak.

— Éhesek vagytok? Hát nincs senkitek, a ki gondoskodjék rólatok? Árvák vagytok?

— Oh dehogy! Jó apánk él, de nagyon beteg. Már egy hónapja a kórházban fekszik és minket nem akarnak oda fölvenni . . . azért nincsen senkink.

— No, itt van, vegyetek magatoknak egy pár zsemlét.

Az öreg ur a zsebébe nyult, egy pénzdarabot adott a leánykának és odább sietett. A két gyermek nagy örömmel sietett egy lámpás alá.

— Bizonyosan tizeske, érzem a fogásáról, szólt Mariska. Ismerem én azt az urat . . . amott abban a fényes boltban van mindig, gazdag kereskedő.

De a mint a lámpás fényénél megnézték a pénzdarabot, szinte ijedten kiáltottak fel mind a ketten.

— Ez nem tizeske! szólt Mariska. Mit gondolsz, Gyuricza, csak nem hamis pénz?

— Nem tudom, felelt Gyuricza megcsalódva. Nem tizeske, nem is krajczár, mert egészen sárga . . . ilyet én még nem láttam.

— Bizonyosan nem is adnak érte semmit! Ez valami rossz pénz!

Csüggedten, szomorúan ballagtak haza. Tulajdonképp nem is haza mentek, mert nem volt otthonuk. Egy jószívű szegény asszony adott nekik hajlékot a

pitvarában. Adott volna ne kik egyebet is, ha lett volna miből. De a jó asszony alig tudott enni adni a maga három gyermekének.

A mint beértek a menedékhelyökre, Gyuriczának elfogyott az ereje és majd hogy össze nem rogyott. Panaszkodott, hogy nagyon melege van, pedig biz' ott fütve sem volt, máskor majd hogy meg nem fagytak. Mariska most is didergett, de Gyuricza lehányta magáról még azt a kevés rongyos ruháit is és lefeküdt a földre.

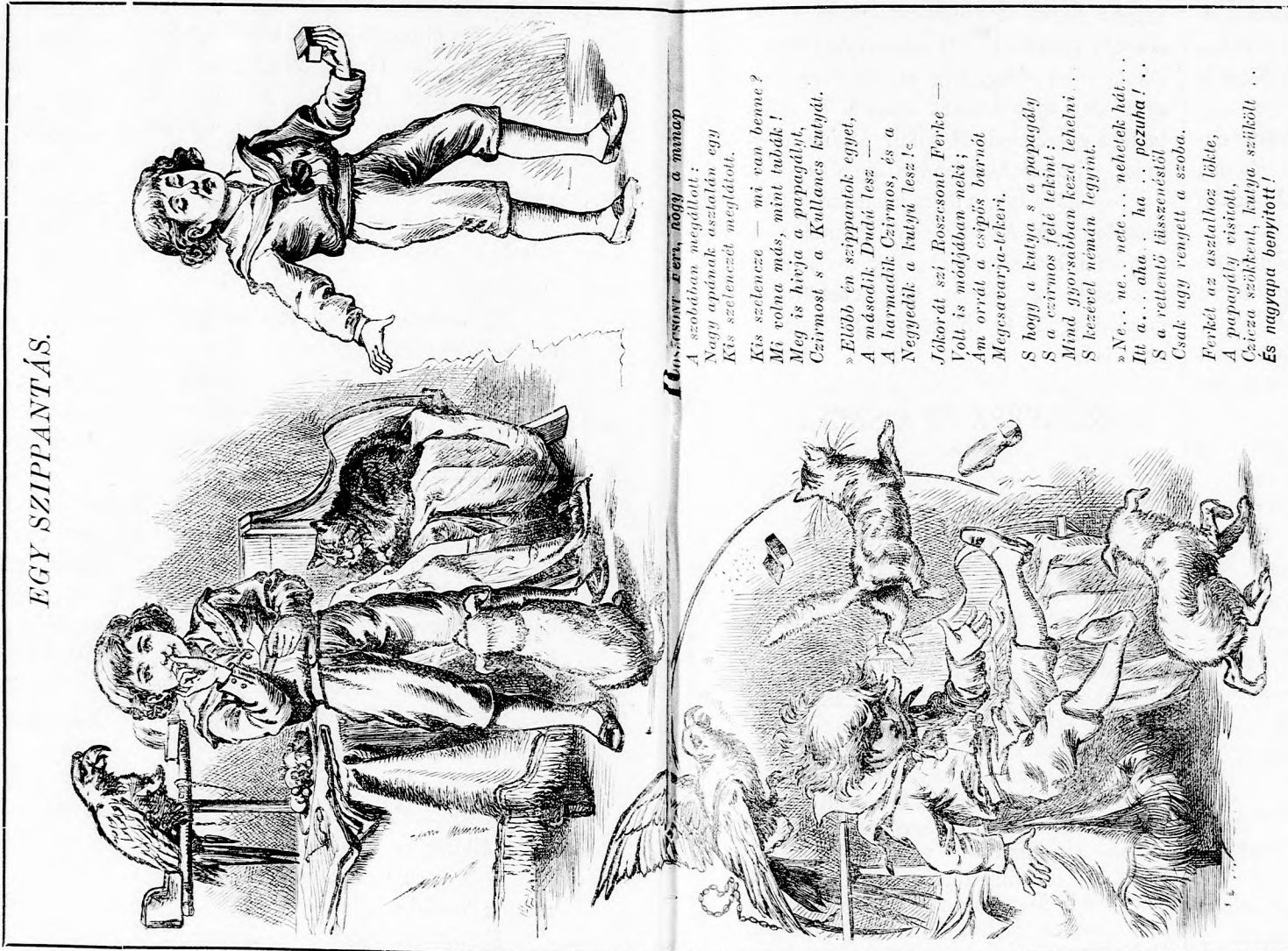
— Beteg vagy Gyuriczám? Ugy-é beteg vagy? kérde Mariska aggódva.

— Nem tudom... ugy éget a szemem, a fejem meg szédül...nem tudom, mi lelt.

Mariska leguggolt testvére mellé és ölébe vette a fejét (Lásd a képet a czimlapon.) Szegény Gyuriczának forró volt a feje, mint az izzó tűz s a leányka, bár tudatlan, egyszerű leányka volt, annyit mégis tudott, hogy Gyuricza bizonyosan beteg, nagy beteg.

— Orvosság kellene neki... vagy legalább valami jó meleg étel... egy kis tej... de hol vegyem? Ez a szegény Jutka néni adna, de magának sincs! Oh csak az a

gazdag ur meg ne csalt volna... ha tizeskét adott volna, legalább egy kis tejet vehetnék szegény Gyuriczának!

EGY SZIPPANTÁS.

De hát nem tehetett semmit. Gyuricza kábult álomba merülve hevert ott s végre a leánykát is elnyomta az álom.

Kevesen ébredtek szomorubb újé napjára, mint a szegény testvérpár. Gyuricza még mindig kábultan feküdt ott

szegény asszony. Ha csak egy pár krajczárt is össze tudtatok volna kéregetni... azon vehetnétek valamit.

Mariska elpanaszolta, hogy kapott olyan pénzdarábot, a melyről nem is tudja, miféle rosz pénz. Meg is mutatta.

— Rossz pénz! kiáltá Jutka néni, hiszen ez arany, valóságos arany! Ezt az az ur bizonyosan nem akarta neked adni; de ha már odaadta, hát örülj neki, ezen vehetsz sokat... ami csak kell. Ez megér vagy öt forintot.

De Mariska erre csak még inkább megijedt.

— Ezt nem akarta nekem adni... akkor nem is tarthatom meg.

— Legyen eszed... a szegény testvéred beteg, végy neki egy kis meleg ételt, italt, a többivel aztán ne törődjél. Az a gazdag ur észre sem veszi, hogy tévedett.

A szegény asszony maga is tudta, hogy ezzel rosz tanácsot ad, de ugy gondolta, hogy félig-meddig mégis igaza van. Az az ur tudhatta mit ad.

Mariska egy pillanattig szintén így gondolkozott. Sietett ki az utcára, hogy Gyuriczának és magának vásároljon valami jót. Ha már olyan

»Gonoszont érem, hogy a minap

A szobában megdült:

Nagy apátunk asztalán egy

Kis szelencét megdült.

Kis szelencé — mi van benne?

Mi volna más, mint tubák!

Meg is hívja a papagályt,

Czirmost s a Kullancs kutyát.

»Előbb én szippantok egyet,

A második Dudú tesz —

A harmadik Czirmos, és a

Negyedik a kutyá tesz le.

Jakorát szí Roszszont Ferke

Volt is módjában neki;

Am orrát a csipős barnót

Megcsavarja-lekeri.

S hogy a kutyá s a papagály

S a czirmos felé tekint:

Mind gyorsabban kezd lehelni...

S kezével némán legyint.

»Ne... ne... néle... nehetek hát...

Itt a... aha... ha... pezuhá!...

S a retentő tüszencéül

Csak egy vengett a szoba.

Ferkét az asztalhoz lökte,

A papagályt visított,

Czicza szökött, kutyá szükkölt...

És nagyapa benyitott!

reggel, Mariska pedig kiment Jutka nénihez, ha talán ez segíthetne valamivel.

— Nem adhatok én semmit, felelt a

szomoruan végezték az ó-esztendőt, legalább az ujat kezdjék jobban. Tudott egy boltot, a hol mindent kap, a mire szüksége van. Meg is indult oda. De egyszerre megállt. Épen ama bolt előtt állt, melybe az a gazdag ur szokott járni, a ki neki tegnap az aranyat adta. Most is ott állt az üveges ajtó mellett.

Nehéz harczot vívott a kís leány önmagával. Otthon fekszik testvére éhesen, betegen s ő segíthet rajta, csak odább kell mennie...

De nem ment odább. Hirtelen eltökéléssel benyitott az üveges ajtón és az öreg ur elé állva, mondá:

— Kérem szépen... tegnap este ezt az aranyat adta... bizonyosan nem ezt akarta...

Az öreg ur meglepetve nézett a szegény leánykára.

— Valóban nem. Otthon észre vettem a tévedést és boszankodtam is. De hát neked ki mondta, hogy hozd vissza?

— Senki... csak úgy gondoltam, hogy ezt nem szabad megtartanom.

— De hiszen azt mondtad tegnap, hogy egy pár krajczárt kellene összekéretgetnetek, olyan szegények vagytok.

Mariskának könybe lábadtak a szemei.

— Igen és Gyuricza olyan beteg... de jó apánk azt mondta, hogy legyünk mindig becsületesek.

Most meg az öreg ur szemeiben csillogott könyesepp. Megsimogatta a leányka arcát s így szólt:

— Atyátok derék ember lehet. Vezess engem Gyuriczához. Majd meglátom, mit tehetek értetek.

Sokat tehetett. Egy óra mulva Gyuricza és Mariska már a gazdag kereskedő házában, jó meleg szobában voltak, jól ellátva mindennel. Nem is volt az új napján senki elégedettebb, mint a két szegény testvér. És ott maradtak jóltevéjőknél mind addig, míg atyjok meg nem gyógyult s újra munkát találva, el tudta tartani gyermekeit. S mikor atyjok megtudta, mi történt, örvendve mondá:

— Lássátok, milyen javatokra vált a becsületesség! Az az arany mihamar elfogyott volna s megint csak nyomorban maradtok, így pedig megmenekültetek minden bajtól és nyugodt a lelkiismeretetek is!

A SZÉLVÉSZ ÉS A SZELLŐ.

— Mese. —

— VAN-E valaki külön, mint én? Meri-e valaki mondani?

Igy szólt a tomboló szélvész s ágakat tördelt, háztetőket bontott. Nem állt vele szembe senki és semmi, inkább elbujt vagy lehajolt. S a szélvész büszkén odább száguldott.

Meleg nyári napon lengeni kezdett az enyhe szél. Fölüditette a tikkadókat, hajtotta szépen a vitorlás hajót, forgatta a szélmalmost és hozott szárnyain jótékony esőt a kiszáradt növényekre. S mikor végre eljutott a bérczek közé, hol a szélvész is elnyugodott, elégedetten mondá:

— Hatalmasabb vagy, Szélvész bátyám, azt meghiszem, de mégsem cserélnék veled. Mert utánad mindenki átkot küld, engem pedig, jól hallom, áldanak. Pedig nem az az igazi öröm, ha hatalmasak vagyunk, hanem ha jót és hasznosat tudunk cselekedni.

BANDIKA TÜNDERE.

— Mese két képpel. —

TAJ DANÁBAN, réges-régen, mikor talán még más nap is járt az égen, a földön pedig akárhányszor lehetett találkozni még tündérral is, akkor valamikor és valahol élt egy szegény kis fiu, a kinek Bandika volt a neve. Egy falusi kovács műhelyében dolgozott kora reggeltől késő estig és ott volt a tanyája is, egy kis szalma a nagy fuvó mögött. Ha meg télen fázott, oda feketett a tűzelő kemence elé, melyben késő éjjelig ki nem aludt az izzó parázs.

Fekete volt Bandika mint a cigány, a szénportól, füsttől és a nehéz kovácsmunkától. Biz az ő élete nem is volt könnyü, taposnia kellett a nehéz fuvót, rakni a szenet a tűzre, emelni a nehéz vasat, kalapácsot, tartani a lovat, mikor patkoltak és hajnaltól késő estig teljesíteni a kovács mester minden parancsát. De hát ezért ő nem panaszkodott, még csak nem is gondolta, hogy rossz dolga van, mert jobbat ő nem is ösmert. Emlékezett ugyan valamire egész kicsike korából, mintha másképp is lett volna; de már azt nem tudta, hogy igazán volt-e vagy csak álmodta. A mióta igazán emlékezett, mindig csak ott volt a kormos, szénporos műhelyben, a goromba kovácsmester mellett, élesztette a tüzet, emelte, kalapálta az izzó vasat, és nem igen tudott magáról egyebet, mint hogy Bandika a neve és árva gyerek, a kit valahol az ut szélén szedtek föl.

Egy napon azonban nagy öröm érte. Így szólt hozzá a mestere :

— A szomszéd városban áll a nagyvásár. Ma nem dolgozunk. Ha akarsz, mehatsz a vásárra és ha van pénzed, vásárolhatsz; ha nincs, nézelődhatsz.

Bandika rögtön utnak indult a vásárra. Volt ám neki pénze, még pedig (ő legalább azt hitte) nagyon sok. Mikor valami uri embernek a paripáját tartotta patkolás alatt, vagy kész munkát vitt valahová a házhoz, kapott egy pár fillért, néha meg ezüst pénzeeskét is. Ezt pedig nem költötte el haszontalanságra, hanem szépen összegyűjtötte. És most örülhetett neki, a vásáron vehetett, amit akart.

— Talán egy pár csizmát veszek, mert ez már csupa lyuk, bele szalad a víz és sár, télen meg a hó, gondolá Bandika... Nem... inkább veszek egy kis ködmönt, mert ez a rajtam levő csupa rongy, könyökén jön ki a kezem... vagy talán kalapot veszek, mert az még nincs is semilyen... és ha marad még valami, veszek jó mézes-kalácsot vásárfiának, legalább egyszer lesz már jó napom.

Igy tervezgetett utközben és mikor eljutott a vásárra, még nem szánta el magát, mit tegyen, mit vegyen. Hát még mikor ott volt! Annyi szépet és jót látott, hogy most már épenséggel nem tudta, mire szánja magát. Egyik sátorból a másikhoz vándorolt, ezt is szerette volna, azt is és mindig újra törte a fejét, mi volna a legjobb, mit vegyen, hogy azután meg ne bánja.

Még javában töprenkedett, mikor egy sátor elé ért, melynek a vásznára mindenféle csoda állat volt kipingálva, a

bejárásnál pedig egy tarka ruhás ember kiáltozta:

— Csak egy piczula, tessék beszélni! Itt látható a világ minden csodája, a beszélő liba, a tengeri borju, a tudós kutya, a ki megmondja, hány óra, és különösen a valóságos tündér, akit épen csak tegnap sikerült egy egérfogóban megcsipnem. Tessék beszélni, csak egy piczulába kerül!

Bandika már sokat hallott tündérekéről, de valóságos eleven tündért még soha sem látott.

— Már ezt megnézem, inkább nem veszek mézes-kalácsot.

Lefizette a piczulát és bement a sátorba.

Sokan voltak ott mások is és bámulták a mindenféle cso-

dát. Bámulta Bandika is, de mégis leginkább azt várta, hogy a tündérekét láthassa. Nem is kellett sokáig várnia, mert a komédiás előhozta az egérfogót és benne volt a valóságos eleven tündérke. Igen, ott volt, fogva volt és ijedten húzódott meg a kalitka egyik sarkában. Olyan piczike volt, mint egy kicsike bábu, egészen vörös ruhába öltözve, a fején pedig egy kis makkhéj volt a süvege.

Az emberek nemcsak kíváncsian, hanem kárörömmel nézték és boszantgatták.

— Ahá, tündér urfi, most már nem vagy hatalmasabb, mint mi.

— De nem ám, szólt a komédiás. Levágtam a szárnyait, nem röpködhet el. És ha szárnyát elvesztette, akkor oda a hatalma is.

..NÉZTÉK ÉS BOSZANTGATTÁK...

— Így nincs is mit félni tőle, mondogaták.

A durva emberek benyulkálltak a kalitka és csipkedték, bántották a szegény tündérekét, aki ijedten húzódozott egyik sarokból a másikba, semmit sem szólt, de oly fájdalmasan nézett, hogy Bandikának megesett rajta a szíve.

Egy kis ideig

csak nézte, de aztán hevesen fölkiáltott:

— Ne bántsák szegényt! Látják, hogy már ugyanis eléggé szenved!

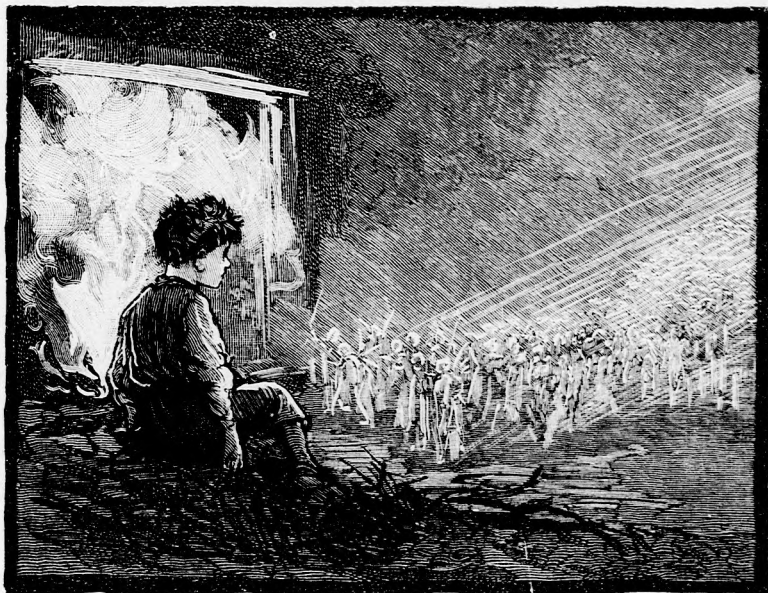
Mert azt Bandika nem bírta elviselni, ha valakit vagy valamit szenvedni látott. Akárhányszor birokra kelt a falubeli gyerekekkel, hogy egy-egy szegény kis madarat kiszabadítson a kezökből. Ha valamelyik gondatlan gazda oda kötötte a lovát a kovácsműhely elé s

elment, hogy majd később jön végezni a dolgát, a szegény állat pedig megsomjazott a napon, Bandika mindjárt meg-itatta és meg is simogatta. Még az uton mászó bogárkát is megsegítette, hogy a szekér el ne tiporja, száraz kenyeréből pedig nem csak morzsát, hanem jókora darabot is félre tett, hogy télen az éhes

kis madarakat etesse. Bizony, sok boldogabb gyermek tanulhatott volna tőle.

Nem csoda, ha nemes harag fogta el, mikor látta, hogy a durva emberek mint bántják és boszantják a szárnyaszegett tündérkét.

— Ez gonoszság! Ez csufság! kiáltá hevesen.

... AZ EGÉSZ MŰHELY MEGTELT VELŐK. (Lásd a 15. lapon.)

Egyik ember röhögve felelé:

— Elhallgass, te kis tacsó, mert mindjárt a te füledet huzom meg!

— Ugy van! szólt a komédiás. Ha én engedem, másnak semmi köze hozzá. Ha annyira sajnálsz, vedd meg, eladom.

A kis tündér könyörgő pillantást vetett Bandikára, aki hirtelen így szólt:

— Inkább meg is veszem, csak ne kinozzák tovább szegénykét. Van nekem pénzem, megvehetem.

— Mennyi pénzed van? Mert ez drága portéka ám! Nem minden bokorban lehet eleven tündért fogni.

Bandika előszedte a pénzét. Neki sok volt az, de a komédiás eleinte

fitymálta, hogy annyiért nem adja. Sokáig alkudoztak és a komédiás végre így szólt:

— Jól van no, hát oda adom. Én úgy sem veszem nagy hasznát, bejönnek az emberek a bódémbe anélkül is. Itt van, legyen a tied.

Bandika átvette a kalitkát a kis tündérkével és kiment. Most már aztán nem volt semmi dolga a vásáron. Oda adta minden pénzét, nem vehetett se csizmát, se ködmönt, se kalapot, de még csak egy kis mézes-kalácsot sem. Vasárfa nélkül tért haza. Otthon nem mutatta senkinek, mit vásárolt, mert félt, hogy nevetni fognak rajta. Eldugta a kalitkát a nagy fuvó mögé és csak este vette elő, mikor már egyedül volt a műhelyben.

— Így ni! Kinyitottam az ajtócskát, szegény tündérke. Kijöhetsz és ha tetszik, mehetsz, a merre akarsz.

A tündérke vigau kiugrott, de nem ment el. Körüljárta a műhelyt, de aztán visszatért Bandika elé és nyájasan mosolygva nézett rá.

— Talán éhes vagy?

A tündérke csak intett fejével, hogy az.

— No, valami pompás vacsorát nem adhatok, de van egy kis kenyérem, meg egy kis tejezske is van még a bögrében. Megállj csak, mindjárt vacsorálunk. Magam is megéheztem.

Előhozta a tejet és kenyeret. Akkora morzsát, a mennyi egy madárnak elég, megevett a tündérke és aztán ivott rá három csöpp tejet. Nyájás felbólintással köszönte meg és visszaszaladt kalitkájába.

— Miért mégy vissza? kérde Ban-

dika. Én nem akarlak fogva tartani, mehetsz, a hová tetszik.

A tündérke busan nézett rá és vállait emelgette.

— Ah, értem! szólt Bandika. Elveték szárnyaidat, nem röpködhetsz. Hát csak maradj itt, ne félj, nem lesz semmi bántódásod.

Nem is lett, mert senki sem kutatgatott abban a zugban, hol a szegény Bandika tanyája volt. Mije is lehetne az ilyen szegény árva ficzkónak? Bandika pedig minden este megvendégelte kis tündérkéjét s egyszer észrevette, hogy szárnyacskaí nőni kezdenek. Napról napra jobban nőttek s egy napon a tündérke már röpködni is próbált. Bandika örült is ennek, nem is. Mert ha a kis tündér megint tud repülni, bizonyosan el is röpkölni.

Szinte elbusult e miatt s a durva kovácmester rárivalt:

— Mit vágsz olyan keserves arcot? Az kellene még csak nekem, hogy ilyen pityérgős inasom legyen. Ha nem tetszik neked nálam, elmehetsz. Épen ma kínálkozott egy erősebb, derekabb legény, annak jobb hasznát veszem. Holnap reggel pusztulj a házamból.

Szegény Bandika ijedten mondogatta, hogy nem fog sirni, dolgozni fog szorgalmasan, csak ne üzzék el a háztól.

— Oh hiszen nincs hová mennem, nincsen senkim a világon!

— Bánom is én, felelé a kovács. Eleget tartottalak, most próbálj másfelé szerencsét. Fel is ut, alá is!

Szomoruan üldögélt Bandika az este a műhelyben. Elővette utolsó vacsoráját és még egyszer megvendégelte tündérkéjét.

— Szerencse, kedves tündérke, hogy megnőtt a szárnyad, most már talán haza röpkülhetsz. Én többé nem viselhetem gondodat.

A tündérke nem látszott nagyon busulni s ide-oda röpködve, végre a nagy fuvóra ült. Bandika pedig a még izzó tűz mellé telepedett és busan elgondolkodott, hogy mitevő legyen.

Maga sem tudta, meddig merengett ott, mikor valami halk neszt hallott. Talán a tündérke röpked? Csakugyan... de nem egymaga ám, hanem egész sereg kis tündér, az egész műhely megtelt velök. (Lásd a képet a 13. lapon.) És egy köztök különösen fényes, aranyos palástot viselt, a fején csillogó gyémántos koronát, — világos volt, hogy ez a tündérkirálynő. Ez fölszállt az üllőre, a többiek körülfogták s vékonyka csengő hangon tanácskozni kezdtek.

— A szegény kis fiu elaludt bujában; tanácskozhatunk, szólt az egyik.

— Szóljon tehát testvérekénk, akit megszabadított, mondá a tündérkirálynő.

A vörös kis tündér elő állott és mélyen meghajolva, szólt:

— Kegyes királynőnk, ez a fiucska nem csak azért érdemel jutalmat, amit velem tett. Segit minden ártatlan szenvedőn, madárkán, bogárkán, mert igazán jó a szíve. Oh, jutalmazd meg!

— Megjutalmazom. Szóljatok, mit tegyek vele?

A tündérkéek mindenfélét tanácsoltak, hogy Bandika legyen gazdag, legyen hatalmas, bölcs s más efféle. De a tündérkirálynő a fejét rázta.

— Mindezeknél nagyobb kincset adok neki. Most csak hadd aludjék, reggelre megtalálja.

Bandika behunyta szemeit, de nem aludt és mindent hallott. Kíváncsi is volt, mi lehet az, ami kincsnél, hatalomnál is nagyobb jutalom lesz? De már ezen hiába törte a fejét s végre is elaludt.

Már világos reggel volt, mikor fölébredt. Még pedig úgy ébredt föl, mint még soha; olyasmi történt vele, amire nem emlékezett, hogy történt volna: valaki megcsókolta. És amint fölnyitotta szemeit, egy nőt látott maga mellett, ki örömtől, boldogságtól könnyezve mondá:

— Fiam, édes gyermekem! Végre megtaláltalak!

Bandika fölugrott és szintén örömtől, boldogságtól zokogva borult édes anyja nyakába. Tehát nem árva többé, van édes, szerető anyja!

El is vitte anyja magával és Bandika aztán vidáman és boldogan élt.

— Mondta a tündérke, hogy aranynál, hatalomnál nagyobb kincset ad és meg is tartotta szavát. Elvezette hozzám édes anyámat, kitől egykor szerencsétlenül elszakadtam s most boldogok vagyunk.

A kis tündérkét azóta nem látta többé. És talán más sem, senki sem.

REJTVÉNY.

— Violet Malvintól. —

Az első szótagom: báránycák vezére,
Másodikat, ha kő, vagy ép vas: kedveled;
A kettő rátérit oly honfi nevére,
A kit a magyar nép soha el nem feled.

A TALLÉR.

— Példa. —

Egy régipénz-gyűjtő, midőn egyszer egy idegennek megmutatá gyűjteményét, egy ritkaságáról igen becses réztallért mutatott neki e szavakkal:

— Lássá uram — ezt a tallért tíz aranyért sem adnám oda!

Ettől a perctől kezdve a tallér kevély és nagyravágyó lett s társaitól, kik vele együtt a polczon feküdtek, egész különös tiszteletet kívánt meg. Egy régi tallér, kit igen bántott ez a vakmerő dicsekvés, nem győzte tovább hallgatással s így utasította vissza a pöffeszkedőt:

— Nem *saját érdemed* adja meg értékedet, hanem az emberek *szeszélye*, kik téged ma felmagasztalnak, holnap pedig mint értéktelen tárgyat félre dobnak.

Németből

Irén Néni.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XXXI. köt. 25-ik számában közölt számtani találós mese megfejtése:

Az apa 45, a fia 15 éves.

Helyesen fejtették meg: Farkas Etel és Giza, Kern Jolánka, Herz Irma és Andor, Duschnitz Birike, Auer Terka és Irén, Weidlich Irma, Violet Malvin, Mészáros Gyula, Szapáry Emi, Habókay Béla, Grotschel Emma, Jancsó Károly, Székely Sarolta, Spitzer Gyuri, Praznovszky Ernő, Péch Aladár, Ullmann Salamon és Félix, Redlich Ella és Kornél, b. Lekow Ida, Leopold Lajos, Werner Anna, Todoriff Józsa, Posch Gyula, Mokry Feri, Lászlófalvy E. Margit és Árpád, Körmendy Imre, Mandl Olga.

A »Kis Lap« XXXI. köt. 24-ik számában közölt rejtvény megfejtését még beküldték: Kerényi Jenő, Mikos Hedvig és Melánia, Weldin Gizi, Vilmos és Jani, Horváth Fanni.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Régi és új kis olvasóinak boldog újévet kíván

Forgó bácsi.

Dankó Gerő. A »Karácsony« szó a latin »Incarnatio« szóból jő, mely az igének testté, vérré való változását jelenti. — Ferenczi testvérek.

Igen szívesen vettem volna a megszólítást. A többire nézve intézkedem. — **Mokry Feri.** Egészséged javultának örvendek. A rajzocska tehetségre mutat. De egyelőre — anélkül, hogy orvosod rendelkezésének eléje akarnék vágni, — azt tanácsolnám, hogy a mig hanyatt kell feküdnöd, vagy általán, a mig ágyban vagy: irástól, rajzolásból tartózkodjál. Majd édes atyád időről időre tudósít, a mig egyszer magad is talpra ugorva, a kedvező fordulatról hirt fogsz adni nekem. — **Kóhn Paula.** Igen egyszerű volna magához, ama lap szerkesztőjéhez fordulni, aki szívesen fog válaszolni. Bár ismerem azt a lapot, de ritkán látom, s efféle megbízásokban eljárni nincs elég érzékesem. — **Violet Malvine.** Lám, nem köllött volna titkolózni Forgó bácsi előtt. Még segíthetem. — **Dezsán Péterke.** Ez aztán a haladás, a melyet a te szép és ügyes leveled tanusít! Szíves érzelmeidet köszönöm és viszonozom. — **Gutmann Lili.** Levélkéd, tekintve hogy még csak hat éves vagy, számot tesz. Nagyon nőjj! Annikót fűvözlöm. — **Sebesi Jankó.** A rejtvény szerkesztve jól van, de árgya érdektelen. Mi volt a leveledben olyan »sűrűtős«? Még ha beválik, sem multa volna idejét. — **Hattala Tamás.** Elkallódott leveled csak e héten akadt kezembe. Örülnék ha észre vennéd ezt a neked szóló üzenetet, amelyben bocsánatodat kérem. Jó kívánságaidra hasonlókkal felelek. — *Több rendbéli elbeszélést, rejtvényt, stb., melyet itt egyenkint elő nem sorolhatok, egy s más okból nem közölhetek.*

BÜNTETÉS.

Gondatlan irás, rojtos szegély, mocskos levélpapíros miatt nem vehetem tekintetbe a következőket: J. K., — R. T., — V. E.

Jótekonyság.

A bölcsőde javára: Farkas Géza 1 frt., Prohászka Jenő 1 frt. — A már eddig kimutatott 504 frt 22 krral együtt összesen 506 frt 22 kr és 1 db 10 frankos arany.

Halmi Ferencz árvái javára: Gutmann Lili és Anna 2 frt 50 kr.

Tihanyi Miklós árvái javára: Gutmann Lili és Anna 2 frt 50 kr.

Ezen adakozások ki vannak mutatva a »Nemzet« czimű napilapban.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozókon!

Forgó bácsi.